

O Fundacji na rzecz Nauki Polskiej

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej istnieje od 1991 roku i jest niezależną, pozarządową organizacją typu *non profit*. Jest największym w Polsce pozabudżetowym źródłem finansowania nauki.

Misją Fundacji jest wspieranie wybitnych naukowców i zespołów badawczych oraz wspomaganie innowacyjnych projektów, komercjalizacji odkryć i wynalazków naukowych. Najważniejszym kryterium decydującym o przyznaniu przez FNP wsparcia jest doskonałość naukowa.

Fundacja aktywnie wspiera i promuje mobilność naukową i międzynarodową współpracę badawczą, a laureaci FNP odnoszą międzynarodowe sukcesy. FNP współpracuje z ponad 45 zagranicznymi instytucjami i organizacjami związanymi z nauką.

Do najbardziej znanych programów FNP należą: NAGRODA FNP, program MISTRZ i program START. Od 2015 roku Fundacja realizuje nowy program MIĘDZYNARODOWE AGENDY BADAWCZE wspierający stworzenie wyspecjalizowanych jednostek naukowych w Polsce. Program jest finansowany z funduszy europejskich w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.

Do tej pory na wsparcie nauki Fundacja przeznaczyła ponad 865 mln złotych (ze środków własnych i z funduszy europejskich).

About the Foundation for Polish Science

The Foundation for Polish Science (FNP) was founded in 1991. It is an independent, non-governmental, *non-profit* organisation, and the largest non-governmental source of funding for science in Poland.

The mission of the Foundation is to support outstanding researchers and research teams, innovative projects, and commercialisation of inventions and research discoveries. Scientific excellence is the most important criterion in awarding support by FNP.

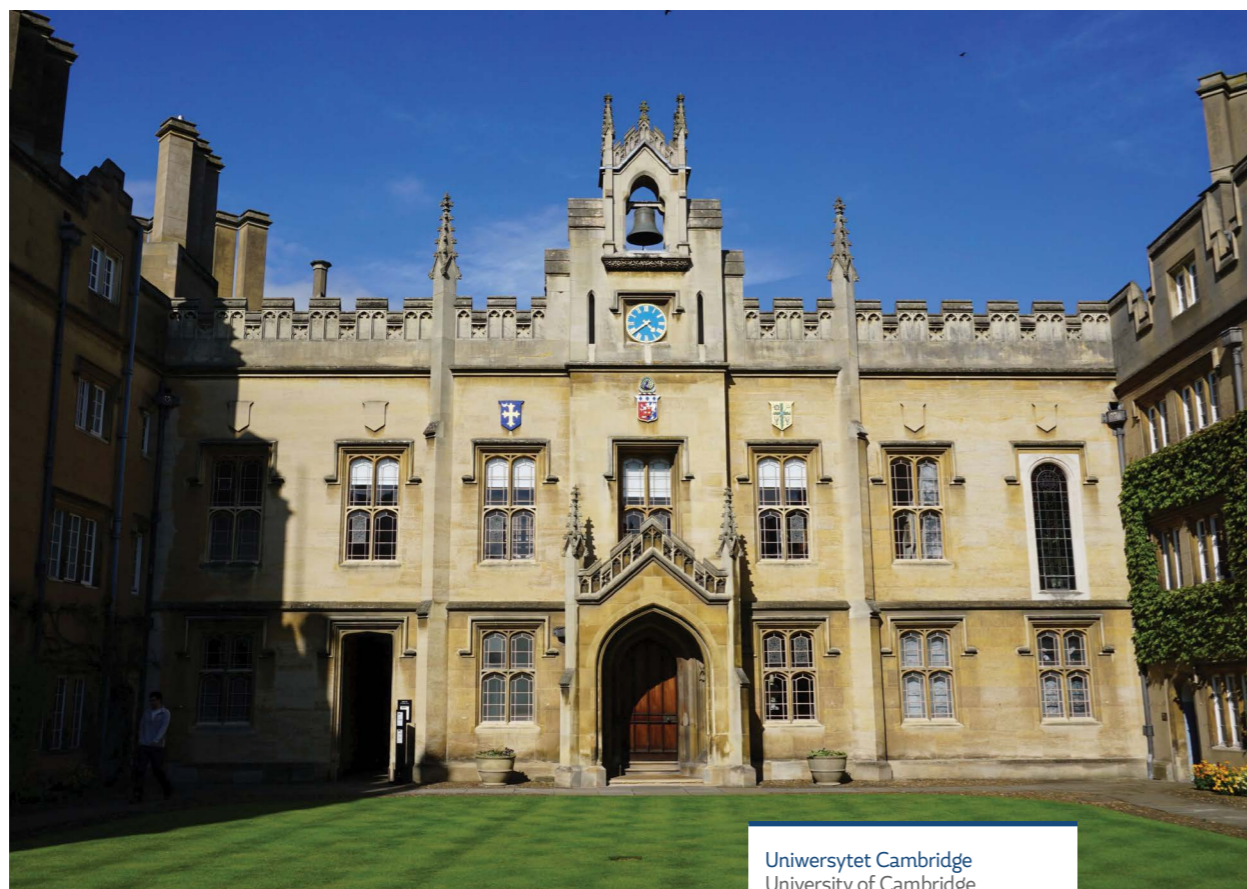
The Foundation actively supports and promotes scientific mobility and international research cooperation, and FNP winners enjoy international success. FNP cooperates with over 45 international research institutions and science organisations.

The best-known FNP programmes include the FNP Prize, the MISTRZ/MASTER programme, and the START programme. In 2015 the Foundation started to implement the INTERNATIONAL RESEARCH AGENDAS programme that supports the creation of specialised scientific units in Poland. The programme is financed by the European fund within the Smart Growth Operational Programme.

To date the Foundation has devoted over PLN 865 million to the support of science (from its own funds and European funds).

STUDIA POLSKIE NA UNIwersYTECIE CAMBRIDGE POLISH STUDIES AT THE UNIVERSITY OF CAMBRIDGE

Uniwersytet Cambridge
University of Cambridge

Wstęp Introduction

W październiku 2014 roku zainaugurowano Studia Polskie (Polish Studies) na Uniwersytecie Cambridge w Wielkiej Brytanii. Jest to już druga inicjatywa Fundacji na rzecz Nauki Polskiej związana z tworzeniem katedr studiów polskich w prestiżowych ośrodkach akademickich za granicą – pierwsza tego typu katedra powstała we wrześniu 2014 roku na Uniwersytecie Columbia w Nowym Jorku.

Studia Polskie w Cambridge funkcjonują w ramach Wydziału Języków Nowożytnych i Średniowiecznych. Oferują możliwość studiowania języka, literatury, sztuki i kultury Polski z uwzględnieniem zagadnień społecznych, kulturalnych i politycznych. Plany związane ze studiami wykraczają poza sale wykładowe – przewidują cykliczne spotkania zarówno dla przedstawicieli społeczności akademickiej, jak i publiczności z zewnątrz, ponieważ celem studiów jest także podnoszenie wiedzy ogólnej na temat Polski. W ramach studiów odbywają się również spotkania autorskie, konferencje, pokazy filmów i inne wydarzenia.

Studia Polskie zostały uruchomione dzięki czterem sponsorom: Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, Fundacji Grabowskiego, Uniwersytetowi Cambridge i Fundacji Zdanowicza. Ośrodek otrzymał od FNP wsparcie finansowe w wysokości 110 tys. funtów i ma zapewnione funkcjonowanie w latach 2014–2018. Aby poszerzyć formułę Studiów Polskich i zapewnić im stabilność, FNP planuje utworzenie kapitału żelaznego, co zależy od znalezienia sponsorów w Polsce i w Wielkiej Brytanii. Centrum Studiów Polskich znajdowałoby się nadal na Uniwersytecie Cambridge, ale zajęcia prowadziliby także specjaliści od spraw polskich z University of Aberdeen i London University oraz innych uczelni w Wielkiej Brytanii.

The Polish Studies program was launched at the University of Cambridge in the UK in October 2014. It is the second initiative by the Foundation for Polish Science to create Polish Studies programs at prestigious foreign academic centres. The first Polish Chair was launched at Columbia University in New York in September 2014.

Cambridge Polish Studies operates as part of the Faculty of Modern and Medieval Languages. It offers the possibility to study the language, literature, art and culture of Poland, with attention to social, cultural and political issues. The instructional program extends beyond the lecture hall to include a series of events designed for the academic community as well as the general public, as the goal of the studies is to increase overall knowledge of Poland. The program includes readings by authors, conferences, film showings, and other events.

Polish Studies was launched thanks to four sponsors: the Foundation for Polish Science, the Grabowski Foundation, the University of Cambridge, and the Zdanowicz Foundation. The centre received funding from FNP in the amount of GBP 110,000 and has its operations assured for 2014–2018. To expand the Polish Studies formula at Cambridge and ensure its stability, FNP plans to create an endowment fund, which requires sponsors to be found in Poland and the UK. The Centre for Polish Studies would continue to be located at Cambridge, but instruction would also be offered by specialists in Polish affairs from the University of Aberdeen, the University of London, and other British universities.

More information: www.mml.cam.ac.uk/polish
Więcej informacji: www.mml.cam.ac.uk/polish

Ambasadorzy polskich spraw Ambassadors for Polish affairs

Studia Polskie uruchomiono w 2014 r. na uniwersytetach Columbia i Cambridge dzięki wieloletniemu zaangażowaniu Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, pokonując przy tym liczne trudności finansowe i organizacyjne, jak również zwyczajne niezrozumienie. W dzisiejszym świecie każdy może studiować w dowolnym miejscu na Ziemi, także w Polsce, zatem powoływanie studiów polonistycznych na prestiżowych uczelniach wydawało się kosztownym luksusem. Doświadczenie pokazuje jednak, że nie ma bardziej pożądanej inwestycji w upowszechnianie rzetelnej wiedzy o Polsce.

Idea tworzenia Studiów Polskich pojawiła się wtedy, kiedy polskie tematy na Zachodzie traciły na atrakcyjności, a uniwersytety, na których nauczano języka i literatury polskiej, zaczęły zmniejszać budżety i zatrudnienie. Było to możliwe, bo przez lata prowadzenia zajęć z tych przedmiotów na różnych uczelniach – nawet jeśli nauczaniem zajmowali się tak wybitni wykładowcy jak Manfred Kridl czy Czesław Miłosz – nie istniały autonomiczne, stabilne finansowo jednostki badawcze, których głównym obszarem zainteresowania byłaby Polska.

W wolnej Polsce nie od razu pojawiły się instytucje zdolne podjąć zadanie ocalenia zajęć z historii i języka polskiego na zagranicznych uczelniach. Kiedy więc do Fundacji Kościuszkowskiej, jednej z najważniejszych w USA instytucji polonijnych, zaczęły się zgłaszać katedry polonistyczne z kolejnych uczelni w USA, którym groziło zamknięcie, jej prezes Witold Sulimirski zdecydował się przedstawić problem Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Pierwsze rozmowy z ówczesnym

Polish Studies was launched at the universities of Columbia and Cambridge in 2014, thanks to many years of effort by the Foundation for Polish Science to overcome both numerous financial and organizational difficulties and a simple lack of understanding. In today's world anyone can study wherever they like, even in Poland, yet Polish studies at prestigious universities seemed to be an expensive luxury. Experience shows, however, that there is no more desirable investment in the dissemination of reliable knowledge about Poland.

The idea of establishing Polish Studies as a subject first emerged when Polish themes were becoming less attractive in the West and universities at which Polish language and literature were taught were beginning to reduce their budgets and staff. This was possible because despite years of teaching these subjects in various universities – even with such outstanding teachers as Manfred Kridl or Czesław Miłosz – there were no autonomous, financially sustainable research units whose main area of interest was Poland.

A free Poland did not immediately produce institutions capable of saving the study of Polish history and language at foreign universities. So when the Kościuszko Foundation, one of the most important Polish community institutions in the USA, started to hear from a series of departments of Polish literature at American universities that were threatened with closure, its president Witold Sulimirski decided to present the issue to the Foundation for Polish Science. The first talks with the then president of the FNP, Prof. Maciej W. Grabski, were held as early as 1995.

Dr Małgorzata Mazurek podczas inauguracji studiów polskich na Uniwersytecie Columbia we wrześniu 2014 r.
Dr Małgorzata Mazurek at the inauguration of Polish Studies at Columbia University in September 2014.

prezesem FNP, prof. Maciejem W. Grabskim, odbyły się już w 1995 r. W 2003 r. Fundacja Kościuszkowska zaproponowała Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, by ta wsparła finansowo utworzenie Katedry Polskiej na Wydziale Spraw Publicznych i Międzynarodowych Uniwersytetu Columbia.

Osiem lat, które upłynęły pomiędzy tymi wydarzeniami, nie było bezowocnych – w FNP ugruntowała się wtedy koncepcja tworzenia Studiów Polskich na uniwersytetach zagranicznych. Stwierdzono, że, po pierwsze, muszą one być samodzielnymi jednostkami badawczymi, a nie kursami typu *literature&language*. Do lamusa trzeba więc było odłożyć dotychczasową praktykę prowadzenia studiów polonistycznych w ramach sławistyki czy rusycystyki. Zgodnie z koncepcją FNP Studia Polskie mają być integralnym i stabilnym elementem struktury uniwersyteckiej, a w ich ramach powinny być prowadzone badania i zajęcia dydaktyczne niezależnie od uniwersyteckich fluktuacji i koniunktur politycznych.

Po drugie, mają to być nie tylko studia polonistyczne, ale także interdyscyplinarne. Jak mówi prof. Włodzimierz Bolecki, wiceprezes Fundacji na rzecz Nauki Polskiej: – Tworzenie *de novo* tradycyjnych filologicznych studiów polonistycznych nie miałyby już uzasadnienia.

In 2003 the Kościuszko Foundation proposed that the Foundation for Polish Science financially support the creation of a Chair of Polish Studies at the Faculty of International and Public Affairs at Columbia University.

The eight years which elapsed between these events were, though, far from fruitless – in the FNP, they strengthened the concept of creating Polish Studies at foreign universities. It was found that, firstly, autonomous research units were needed, and not “literature and language” type courses. This meant scrapping the previous practice of conducting Polish studies in the context of Slavonic or Russian studies. According to the FNP concept, Polish Studies should be an integral and stable part of the university structure, in which research and teaching should be carried out regardless of academic fluctuations and political conjunctures.

Secondly, they should not only include Polish philology studies, but should be interdisciplinary. As Prof. Włodzimierz Bolecki, deputy president of the Foundation for Polish Science, puts it: ‘Creating traditional philological Polish studies *de novo* would not be longer justified. Regardless of the fact that it is not the FNP’s task and that such studies are available in most departments

Pomijając fakt, że nie jest to zadanie dla FNP i że takie studia są dostępne na większości wydziałów slawistycznych, chodziło nam o to, by w ramach Polish Studies prowadzono zajęcia i badania z różnych dziedzin – kultury, antropologii, gospodarki, historii, nauk społecznych, mediów, politologii etc. – oferując studentom możliwość poznania jak największej liczby zagadnień dotyczących naszego kraju. Słowem, żeby nie były to studia polonistyczne, lecz polonoznawcze. Dzisiaj nie tylko opanowanie języka polskiego (choćby perfekcyjne) i znajomość wybranych zjawisk współczesnej kultury, lecz przede wszystkim gruntowna i specjalistyczna wiedza o Polsce jest niezbędna studentom Studiów Polskich. Niewiele z nich zostanie tłumaczami, a większość będzie pracować w mediach, turystyce, biznesie, administracji, dyplomacji, nauce. I nawet jeśli w pracy zawodowej nie będą się bezpośrednio zajmować Polską, to studia polonoznawcze mogą sprawić, że staną się ambasadorami polskich spraw.

Po trzecie, katedry polskie powinny być uruchamiane na najlepszych uczelniach – tam, gdzie uprawiana jest nauka, która liczy się w świecie. Wybór Columbia University w Nowym Jorku jako miejsca realizacji takiego założenia Polish Studies nie powinien więc budzić zdziwienia. Wysoko ustawiona poprzeczka ma jednak swoją cenę. Na Uniwersytecie Columbia najniższy kapitał żelazny, który trzeba zgromadzić, by doprowadzić do powstania nowej katedry, wynosi 3 mln dol.

W 2005 r. Fundacja na rzecz Nauki Polskiej podpisała umowę z Columbia University na utworzenie Katedry Polskiej (Polish Chair), w ramach której FNP miała wpłacić na ten cel łącznie 250 tys. dol. Była to całkiem spora sadzonka, z której miało wyrosnąć solidne drzewo kapitału żelaznego katedry. FNP nie miała jednak żadnego doświadczenia w zbieraniu funduszy od indywidualnych darczyńców. Zadanie wzięli więc na siebie pozostali partnerzy przedsięwzięcia:

of Slavonic studies, we wanted Polish Studies to include activity and research in various fields – culture, anthropology, economics, history, social sciences, media, political science, etc. – in order to give the students the opportunity to learn about as many of the issues our country faces as possible. In short, they should not be Polish philology studies but in-depth Polish studies. Today's students of Poland do not only need mastery of the Polish language (even perfectly) and knowledge of selected aspects of contemporary culture, but above all, a thorough and specialized knowledge of Poland. Few of them will become translators, and the majority will work in the media, tourism, business, administration, diplomacy or research. Even if they do not deal with Poland directly in their work, Polish studies can ensure that they become ambassadors for Polish affairs.'

Thirdly, Polish Studies should be established at the best institutions, where research of global significance is conducted. The choice of Columbia University in New York as the place in which to realize this aim for Polish Studies should therefore come as no surprise. Such a high aim has its price, however. At Columbia University the minimum endowment that must be collected to create a new Chair is 3 million dollars.

In 2005, the Foundation for Polish Science signed an agreement with Columbia University for the creation of the Polish Chair, for the purpose of which the FNP was to pay a total of 250 thousand dollars. This was quite a large amount of seed capital, from which a substantial chair endowment could grow. Yet the FNP did not have any experience in fundraising from individual donors. The other partners therefore took up this challenge: The Kościuszko Foundation, the Polish & Slavic Federal Credit Union in New York and the Polish Army Veterans Association of America, optimistically assuming that most of the capital would be collected in the USA from the Polish community and Polish-American companies.

Fundacja Kościuszkowska, Polsko-Słowiańska Federalna Unia Kredytowa w Nowym Jorku oraz Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej w USA, optymistycznie zakładając, że większość kapitału zostanie zebrana w USA wśród Polonii i firm polsko-amerykańskich. Koordynatorem działań w USA był prof. John Micgiel, politolog i ekspert do spraw historii dziejów najnowszych, związany z Uniwersytetem Columbia i Uniwersytetem Warszawskim, współpracownik Fundacji Kościuszkowskiej. Dość szybko okazało się jednak, że procedura „żebaczka”, polegająca na pukaniu w kolejne drzwi, nie sprawdza się – do listopada 2007 r. pozyskano jedynie 700 tys. dol. By zrealizować ideę, trzeba było zmienić sposób myślenia i działania.

Grupa upartych entuzjastów

Nową formułę zaproponowała Fundacja na rzecz Nauki Polskiej: w jej zamyśle inicjatywa tworzenia Polish Studies na uniwersytetach zachodnich powinna należeć do interesów państwa, stając się jednym z najważniejszych instrumentów jego dyplomacji kulturalnej. Akcja Fundacji trafiła na dobry moment – idea wspierania studiów polskich była wcześniej przedmiotem zainteresowania Ministerstwa Nauki oraz prac studyjnych w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, które zainicjował Rafał Wiśniewski. Wspólny pomysł profesorów Włodzimierza Boleckiego i Johna Micgiela opierał się na przeświadczeniu, że wielkie projekty mogą zostać zrealizowane, o ile znajdą się ludzie, którzy się z nimi utożsamiają i poświęcą im swój czas. Wówczas konkretnym celem było zebranie w Polsce brakujących środków na założenie funduszu żelaznego Katedry Polskiej na Uniwersytecie Columbia.

Akcja promocyjna dotycząca finansowego wsparcia Polish Studies, przeprowadzona przez FNP, ruszyła wiosną 2007 r. Jej kulminacyjnym momentem była zorganizowana w Belwederze

The coordinator of activities in the USA was Prof. John Micgiel, a political scientist and expert in modern history associated with Columbia University and the University of Warsaw, and an associate of the Kościuszko Foundation. Quite soon it became clear that the 'begging' procedure, based on knocking on door after door, did not work – by November 2007, only 700 thousand dollars had been acquired. In order to realize the dream, an entirely new approach was needed.

A group of determined enthusiasts

The Foundation for Polish Science proposed a new formula: it believed that the initiative for establishing Polish Studies at western universities was a matter of national interest and should become one of the most important instruments of state cultural diplomacy. The time was right for the Foundation – the idea of supporting Polish studies had previously been of interest to the Ministry of Science, and had been investigated by the Ministry of Foreign Affairs, on the initiative of Rafał Wiśniewski. Professors Włodzimierz Bolecki and John Micgiel shared the conviction that great projects can be implemented if there are people who identify with them and devote their time to them. Their specific objective was to raise the missing funds in Poland to establish an endowment fund for a Chair of Polish Studies at Columbia University.

The promotional campaign for financial support for Polish Studies was conducted by FNP, starting in spring 2007, and culminated in the "Polish Studies Abroad" conference organized at the Belvedere Palace by the FNP in October 2007. In November 2007 the campaign to collect funds for the creation of a Chair in Polish Studies at Columbia University was joined by the Consulate General of the Republic of Poland in New York, and more specifically by consul Dr Ewa Ger, a psychologist, president of a human resources company, and lecturer at

przez FNP w październiku 2007 r. konferencja „Polish Studies Abroad”. W listopadzie 2007 r. w promocję akcji zbierania środków na utworzenie funduszu żelaznego Katedry Polskiej Uniwersytetu Columbia włączył się Konsulat Generalny RP w Nowym Jorku, a konkretnie konsul dr Ewa Ger, psycholog, prezes firmy human resources, wykładowczyni na kilku uczelniach, która od września 2007 r. pracowała w Nowym Jorku. W styczniu 2009 r. Fundacja na rzecz Nauki Polskiej ogłosiła osiągnięcie celu i gotowość przekazania zebranych środków Uniwersytetowi Columbia.

Idea znajduje naśladowców

Po przekazaniu w marcu 2009 r. środków Uniwersytetowi Columbia i utworzeniu przez uczelnię Endowment for Polish Chair, Fundacja na rzecz Nauki Polskiej nadzorowała wybór szefa przyszłej Katedry Polskiej. Zgodnie z umową, której zapisy doprecyzowano podczas spotkania prezesów FNP z prezydentem Columbii we wrześniu 2009 r., uniwersytet ogłosił międzynarodowy konkurs adresowany do uczonych ze wszystkich nauk społecznych zajmujących się sprawami polskimi. Wydział Historyczny zaproponował stanowisko

several universities, who had been working in New York since September 2007. In January 2009 – at a special press conference – the Foundation for Polish Science announced that it had achieved the goal and was ready to transfer the collected funds to Columbia University.

An idea finds followers

After the funds were transferred to the University of Columbia in March 2009, and the university created the endowment for the Polish Chair, the Foundation for Polish Science oversaw the selection of the future Chair of Polish Studies. According to the agreement approved at a meeting of the presidents of the FNP and Columbia in September 2009, the university launched an international competition for scholars in all fields of the social sciences engaged in Polish affairs. The Department of History offered the Polish Chair to a young Polish scholar, Dr Małgorzata Mazurek, a history and sociology graduate from the University of Warsaw who had completed numerous internships and given lectures at research units in Germany, France and the USA. Małgorzata Mazurek is a beneficiary of the Foundation for Polish Science and a Marie-Curie Fellowship, and the

Dr Stanley Bill podczas spotkania pt. „Next Step: Poland” odbywającego się w ramach Studiów Polskich na Uniwersytecie Cambridge.
Dr Stanley Bill at an event entitled “Next Step: Poland” held in Polish Studies at the University of Cambridge.

szefowej Katedry Polskiej młodej uczoniej z Polski, dr Małgorzacie Mazurek – absolwentce historii i socjologii na Uniwersytecie Warszawskim, która w dorobku miała liczne staże naukowe oraz wykłady prowadzone w jednostkach badawczych w Niemczech, Francji i USA. Małgorzata Mazurek jest stypendystką m.in. Fundacji na rzecz Nauki Polskiej oraz Marie-Curie Fellowship, autorką kilku oryginalnych publikacji książkowych i wielu artykułów w naukowych czasopismach zagranicznych.

Z pomysłem wsparcia Studiów Polskich w Wielkiej Brytanii zwróciły się do Fundacji na rzecz Nauki Polskiej władze St. Anthony’s College w Oksfordzie. FNP, wciąż zaangażowana w tworzenie katedry na Columbii, realizacji projektu podjąć się nie mogła. Udało się go doprowadzić do skutku dzięki inicjatywie profesora Normana Daviesa, który nakłonił jednego z najbogatszych polskich przedsiębiorców do wsparcia Studiów Polskich w St. Anthony’s College (ośrodek pozyskał milion funtów).

Idea tworzenia Studiów Polskich w Wielkiej Brytanii nie została jednak przez FNP zaniechana, tym bardziej że trzy kolejne uniwersytety – w Aberdeen, Cambridge i Londynie – też zwróciły się do Fundacji z taką inicjatywą. Za sprawą wspólnego finansowego wysiłku dwóch brytyjskich fundacji: Grabowskiego i Zdanowicza oraz School of Arts and Humanities (Cambridge University), a także dzięki poparciu polskiego MSZ opracowano dokument *Polish Studies in XXIth Century*. Jest on podstawą funkcjonowania Polish Studies na uniwersytecie Cambridge w latach 2014–2018. Finansowe wsparcie FNP (w wysokości 110 tys. funtów) pozwoliło uruchomić projekt w terminie. Międzynarodowy konkurs na stanowisko szefa Polish Studies w Cambridge wygrał dr Stanley Bill – komparatysta, skupiony w zainteresowaniach naukowych na języku polskim, autor obronionej w 2013 r. na Northwestern University w USA pracy doktorskiej na temat kryzysu

author of several original books and numerous articles in international research journals.

The Foundation for Polish Science took the idea of supporting Polish Studies in the UK to the authorities of St Anthony’s College, Oxford. Since the FNP was still committed to the creation of the Chair at Columbia, it could not undertake to implement this project itself, but it was nevertheless possible to bring it to fruition thanks to the initiative of Professor Norman Davies, who persuaded one of the richest Polish entrepreneurs to support Polish Studies at St. Anthony’s College (the institution received one million pounds).

The idea of the creation of Polish Studies in the UK was however still not abandoned by the FNP, not least since three more universities – in Aberdeen, Cambridge and London – had also approached the Foundation about such an initiative. With the joint financial support of two British institutes – the Grabowski and Zdanowicz foundations – the School of Arts and Humanities (Cambridge University), with the backing of the Polish Ministry of Foreign Affairs, produced the document *Polish Studies in the 21st Century*, which outlines the basis for Polish Studies to function at the University of Cambridge in the years 2014–2018. The FNP’s financial support (amounting to 110 thousand pounds) enabled this project to be launched on time, and the international competition for the post of Head of Polish Studies in Cambridge was won by Dr Stanley Bill – a comparative researcher whose research interests focus on the Polish language, and who defended his doctoral thesis in 2013 at Northwestern University in the USA, on the crisis in Christian dialectics, Czesław Miłosz and his reading of William Blake and Fyodor Dostoyevsky in a secularized world.

Cambridge: From poetry to geopolitics

In October 2014, Dr Stanley Bill, lecturer in Polish Studies at the University of Cambridge,

w chrześcijańskiej dialektyce, której bohaterem jest Czesław Miłosz i jego lektura Williama Blake'a oraz Fiodora Dostojewskiego w zeświecczonym świecie.

Cambridge: od poezji do geopolityki

Doktor Stanley Bill, profesor Polish Studies na Uniwersytecie Cambridge, w październiku 2014 r. zainaugurował działalność ośrodka całorocznym kursem, podczas którego wprowadza studentów w język, literaturę i kulturę polską. Podejmuje zagadnienia historycznej wieloetniczności, skutków zmieniających się przebiegów granic oraz utraty państwa i niepodległości, a także omawia znaczenie nielatwych relacji ze wschodnimi sąsiadami, z jednej strony pełnych nieporozumień i komplikacji, z drugiej niepozabawionych chęci choćby jedynie poprawnego ułożenia kontaktów.

Kurs otwiera się symbolicznym rokiem 966, kiedy Mieszko I wraz z dworem przyjmuje chrzest, rozpoczynając budowę nowej państwowości, i będzie prowadzony przez wszystkie meandry polskiej historii aż do czasów współczesnych. To szansa na rzetelne przedstawienie historii polskiej kultury, a przez to zrozumienie np. ukraińskich perspektyw, polskiego przywiązania do Wilna czy Lwowa czy społecznego przewrażliwienia w stosunkach z Rosją. Kontekst środkowoeuropejski czy nawet paneuropejski ma głębokie uzasadnienie, biorąc pod uwagę, że język polski jest od kilku lat jednym z najczęściej słyszanych w wielu miastach Wielkiej Brytanii, a wojna we wschodniej Ukrainie już dawno przestała być lokalnym konfliktem.

Doktor Stanley Bill nie kryje zadowolenia z pracy z grupą ponad 30 studentów, którzy uczęszczają na jego kurs czy na zajęcia nauki języka polskiego: – Władze wydziału są pozytywnie zaskoczone tak wysoką frekwencją. To zdecydowanie najliczniejszy kurs tego rodzaju. Większość moich studentów do tej pory nie miała

inaugurated the Polish Studies centre's year-long course, which introduces students to the Polish language, literature and culture. It considers historical issues, the effects of changing borders and the loss of statehood and independence, and also discusses the importance of Poland's complex relationship with its Eastern neighbours, fraught with misunderstandings and complications, but where a strong will to maintain proper relations remains.

The course begins with the symbolic year 966, in which Mieszko I and his court were baptized and a new state was born, and continues through all the twists and turns of Polish history up to the present day. This is an opportunity to present the history of Polish culture honestly, and thus to help students understand, for example, Ukrainian perspectives, Polish attachment to Vilnius or Lviv, or social sensitivities in Polish relations with Russia. There are good reasons for looking at the Central European or even pan-European context, considering that Polish has recently been one of the most frequently heard languages in many cities in the UK, and the war in Eastern Ukraine has long since ceased to be a local conflict.

Dr Stanley Bill does not conceal his satisfaction at working with the group of more than thirty students who attend the course or Polish language classes: "The departmental authorities were positively surprised by the high level of attendance. This is definitely the largest course of its kind. Most of my students have not had anything to do with Slavonic languages before – they study Romance or Germanic languages and culture. For them, however, the Polish language is not an exotic language from the eastern border of the European Union. They see getting to know the language and thereby understanding Poland as an investment in the future. After all, Poland is one of the larger countries of the European Union and will remain strategically important

nic wspólnego z językami słowiańskimi – studiują romanistykę albo germanistykę. Język polski nie jest jednak dla nich egzotycznym językiem ze wschodniej rubieży Unii Europejskiej. Poznanie języka i przez to zrozumienie Polski traktują jako inwestycję w przyszłość. Polska jest przecież jednym z większych krajów Unii, jej strategiczne znaczenie, jako ostatniego państwa UE na wschodzie, jeszcze długo będzie aktualne, więc choćby z tego powodu znajomość kraju i języka będą coraz bardziej w cenie. Nie jest to bez znaczenia dla samej Polski i jej spraw: absolwenci naszego wydziału – Języków Nowożytnych i Średniowiecznych – często znajdują pracę na wysokich stanowiskach w instytucjach rządowych, dyplomacji i administracji publicznej, finansach, biznesie. Jak ambitny poziom intelektualnych zmagania reprezentują studenci już teraz, przekonują tematy ich esejów: pieśni Kochanowskiego w kontekście jego przekładu psalmów, różnorodność etniczna i kulturowa I Rzeczypospolitej, muzyka Chopina na tle epoki, Witkacy i problem „czystej formy”, poezja powstania warszawskiego.

Wiedza o polskiej kulturze, języku i historii pozwoli studentom zrozumieć pozycję Polski na kontynencie – dużego kraju w środku Europy z coraz bardziej liczącym się potencjałem ekonomicznym i mobilnym oraz niepozabawionym aspiracji społeczeństwem. Plany związane ze studiami polonoznawczymi wykraczają poza sale wykładowe w Cambridge – dotyczą cyklicznych spotkań przeznaczonych zarówno dla przedstawicieli społeczności akademickiej, jak i publiczności z zewnątrz. Ich celem jest bowiem także podnoszenie wiedzy ogólnej na temat kraju, z którego rekrutuje się jedna z najliczniejszych aktualnie mniejszości na Wyspach.

Właśnie w imię tych racji Polish Studies nawiązały współpracę z Ukrainian Studies. I zapowiada się ona bardzo owocnie. Plany są zresztą tak rozległe, że największym problemem staje się samo pomieszczenie wydarzeń

as the easternmost EU state for a long time, so for this reason alone, demand for knowledge of the language and country will increase. This is not irrelevant for Poland itself and its affairs: graduates of our faculty – Modern and Medieval Languages – often find work in high-level positions in government institutions, diplomacy and public administration, finance, and business.' The course's ambitious intellectual level is demonstrated by the students' essay topics: the songs of Kochanowski in the context of his translation of the psalms, the cultural and ethnic diversity of the First Republic, Chopin's music in its contemporary context, Witkacy and the problem of "pure forms", and the poetry of the Warsaw Uprising.

Knowledge of Polish culture, language and history will help students understand Poland's position on the continent as a large country in the heart of Europe with increasingly significant economic and mobility potential and not without social aspirations. Plans for Polish studies go beyond the lecture halls in Cambridge – they include regular events for representatives of both the academic community and the wider public, with the aim of raising the general level of knowledge about the country of origin of what is currently the largest minority in the British Isles.

This is precisely why Polish Studies has initiated collaboration with Ukrainian Studies, and this promises to be very fruitful. The new centre's plans are indeed so extensive that the greatest problem is fitting them into the calendar. To name but a few: Discussions with "Kinoteka" around Polish film premières, Between Russia and Germany: Poland and the evolving European order (a meeting with Edward Lucas of "The Economist" and Peter Hitchens of "The Mail on Sunday"), Life on the margins: Bruno Schulz and Hasidic Kabbalah (a discussion with Prof. Agata Bielik-Robson).

w kalendarzu. By wymienić choć niektóre: dyskusje w ramach „Kinoteki” wokół polskich premier kinowych, między Rosją a Niemcami: Polska i zmieniający się porządek europejski (spotkanie z udziałem Edwarda Lucasa z „The Economist” i Petera Hitchensa z „The Mail of Sunday”), życie na marginesach: Bruno Schulz i chasydzka kabała (dyskusja z udziałem prof. Agaty Bielik-Robson).

Na frekwencję narzekać nie sposób. Przed pierwszym spotkaniem, w styczniu 2015 r., na temat żydowskiej pamięci we współczesnej Polsce (była to wirtualna wycieczka po Muzeum Historii Żydów Polskich z udziałem jej dyrektor programowej Barbary Kirshenblatt-Gimblett) – wszystkie miejsca na sali były zarezerwowane. Zainteresowanie było tak duże, że informacja o pojawieniu się kuratorki muzeum znalazła się na pierwszej stronie głównego portalu uniwersyteckiego. Wiosną, za sprawą studiów polonoznawczych, odbyło się spotkanie autorskie z Adamem Zagajewskim. Poeta jest też jurorem w konkursie na najlepszy przekład polskich wierszy autorstwa studentów doktora Billa.

Osobowość szefa programu Polish Studies w Cambridge jest tutaj nie bez znaczenia. Stanley Bill, urodzony w Wielkiej Brytanii, wychował się w Australii. W Polsce znalazł się jako młody człowiek, powodowany chęcią poznania Europy Środkowej. Wtedy interesowała go Rumunia, ale zamieszkał w Polsce, w Bielsku-Białej. Ucząc języka angielskiego, sam nauczył się perfekcyjnie polskiego, a w 2005 r. obronił pracę magisterską na europeistyce na Uniwersytecie Jagiellońskim. Przez cały ten czas był wierny swojej filozofii: kultura to język; by poznać kulturę, trzeba nauczyć się języka, czyli żyć wśród ludzi, którzy się nim posługują. Poznanie polskiej historii przekonuje bowiem, że formy istnienia państwa, podobnie jak granice, mogą być zmienne. A kultura i kapitał społeczny znaczą więcej niż geopolityczne wskaźniki.

There is no reason to complain about turnout, either. Before the first event in January 2015, on the subject of Jewish memory in contemporary Poland (a virtual tour of the Museum of the History of Polish Jews with its programme director, Barbara Kirshenblatt-Gimblett), all the seats in the hall had been reserved. Interest in the event was so great that news of the museum curator’s appearance was featured on the home page of the main University website. In the spring, Polish Studies held a meeting with poet Adam Zagajewski, who is also a juror in a competition for the best translation of Polish poems by Dr Bill’s students.

The personality of the Head of Polish Studies in Cambridge is not irrelevant here. Stanley Bill was born in the UK, and grew up in Australia. He found himself in Poland as a young man, driven by a desire to learn about Central Europe. At that time he was most interested in Romania, but settled in Poland, in Bielsko-Biala. While teaching English there, he learned perfect Polish himself, and in 2005 he defended his master’s thesis in European studies at the Jagiellonian University. Throughout this period he was true to his philosophy: culture is language; to get to know the culture, you need to learn the language, that is, to live among the people who use it. An awareness of Polish history convinces one of the fact that the forms of the state, like borders, are subject to change. Yet culture and social capital mean more than geopolitical indicators.

So the other British universities – in Aberdeen and London – will surely not lose their appeal by declaring their willingness to establish Polish Studies. To keep British academic life supplied with outstanding specialists in various Polish topics, the Foundation for Polish Science has suggested to its Cambridge partners that after the first period of operation (2014–2018), Polish Studies should continue in the form of an inter-university network –

Oferty pozostałych brytyjskich uniwersytetów – w Aberdeen i Londynie – które zgłosiły chęć utworzenia Polish Studies, nie mogą więc stracić na atrakcyjności. By zachować w brytyjskim życiu akademickim wybitnych specjalistów w zakresie różnych polskich tematów, Fundacja na rzecz Nauki Polskiej zaproponowała partnerom w Cambridge, by po pierwszym okresie funkcjonowania Polish Studies (2014–2018) kontynuować je w formule sieci międzyuniwersyteckiej: Aberdeen–Cambridge–London, a także, by oprzeć je na solidnym kapitale żelaznym, co zapewniłoby im stabilność funkcjonowania. Trudne? Na pewno. Ale zebrane do tej pory doświadczenia przekonują, że całkiem możliwe.

Anna Mateja

Aberdeen–Cambridge–London – and be based on a solid endowment, which would ensure its stability. Difficult? Certainly. But the experience gained so far shows that it is quite possible.

Anna Mateja

Studia Polskie na Uniwersytecie Cambridge 2014–2015: raport

Polish Studies at the University of Cambridge,
2014–15: a Report

Pierwszy rok Studiów Polskich na Wydziale Sławistyki Uniwersytetu Cambridge był niezwykle udany. Po objęciu stanowiska profesora Studiów Polskich przez dra Stanleya Billa pierwsza grupa studentów studiów licencjackich rozpoczęła w październiku 2014 r. innowacyjny kurs obejmujący polski język, polską literaturę i polską kulturę.

W trakcie całego roku akademickiego odbyło się również wiele wydarzeń zorganizowanych przez dra Billa, które cieszyły się dużym zainteresowaniem i miały szeroki oddźwięk na uniwersytecie i poza nim. Były to m.in. wykłady gościnne, debaty, pokazy filmowe, spotkania z pisarzami i artystami oraz konferencje naukowe.

Rok zakończył się międzynarodową konferencją na temat przyszłości stosunków polsko-ukraińskich. W polskiej prasie ukazało się wiele przychylnych publikacji na temat ośrodka, wśród nich m.in. przekrojowy artykuł w „Gazecie Wyborczej”.

Nauczanie

W październiku 2014 r. dr Bill zaczął prowadzić całoroczny kurs dla pierwszej grupy studentów studiów licencjackich pt. „Wprowadzenie do polskiego języka, literatury i kultury”. Kurs obejmuje historię kultury Polski od 966 roku do dnia dzisiejszego, a przede wszystkim literaturę. Położono w nim nacisk na skomplikowany i wieloetniczny charakter przeszłości Polski, wskazując na przeplatające się kultury szerszego regionu wyznaczonego zmieniającymi się granicami. Ponadto uwzględniono w nim często bolesne

The first year of the Polish Studies initiative in the Department of Slavonic Studies at the University of Cambridge has been an extraordinary success. After the arrival of the new Lecturer in Polish Studies, Dr Stanley Bill, the first group of undergraduate students commenced their studies in October 2014 with an innovative course on the language, literature and culture of Poland.

Throughout the academic year, Dr Bill has also organised a vibrant series of extremely well attended public events with a broad impact across the University and beyond. These events included guest lectures, debates, film screenings, meetings with writers and artists, as well as academic conferences.

The year concluded with a major international conference on the future of Polish-Ukrainian relations, and a series of highly positive articles in the Polish press, including a profile piece in the leading Polish daily newspaper “Gazeta Wyborcza”.

Teaching

In October 2014, Dr Bill began teaching the first group of undergraduate students in the year-long course “Introduction to the Language, Literature and Culture of Poland”. The course explores the cultural histories of Poland from 966 AD until today, with a particular focus on literature. The course pays close attention to the hybridised and multi-ethnic nature of Poland’s past, pointing to the interlocking cultural narratives of a broader region laced with shifting borders. There is also

Konferencja „Next Step: Poland” na Uniwersytecie Cambridge.
“Next Step: Poland” conference at the University of Cambridge.

stosunki międzynarodowe – szczególnie z Rosją, perspektywę komparatystyczną i ukazano Polskę w dużo szerszym kontekście ogólnoeuropejskim. Przez cały rok studenci uczyli się podstaw języka polskiego. Pod koniec kursu potrafili tłumaczyć krótkie teksty literackie z języka polskiego na angielski.

Na kurs zgłosiło się bardzo wielu chętnych, co sprawiło, że „Wprowadzenie do polskiego języka, literatury i kultury” było najbardziej popularnym kursem tego typu na Wydziale Sławistyki.

Jednocześnie Edyta Nowosielska, lektorka języka polskiego, prowadziła dwa otwarte kursy języka polskiego dla wszystkich chętnych z uniwersytetu. Kursy te są dla uczestników wyjątkową okazją do nauki podstaw polskiej gramatyki niezbędnych do rozwinięcia podstawowych umiejętności czytania. Służą też rozwijaniu umiejętności słuchania, mówienia i pisania oraz budują zasób słownictwa umożliwiający efektywne komunikowanie się w codziennych sytuacjach. Po ukończeniu kursu uczestnicy otrzymują od zakładu potwierdzające ten fakt świadectwo.

W tych trzech kursach uczestniczyło w sumie ponad czterdziestu studentów. Dr Bill zorganizował ponadto konkurs wśród studentów na przekład współczesnej poezji polskiej na język

a strong focus on often painful international relations – especially with Russia – and on comparative perspectives that places Poland in a much larger, pan-European context. Throughout the year, the students learnt the basics of the Polish language. By the end of the course, they were able to translate short literary texts from Polish into English.

Enrolment for the course was very high, making “Introduction to the Language, Literature and Culture of Poland” the most popular course of its kind in the Department of Slavonic Studies.

At the same time Edyta Nowosielska, Lecturer in Polish, ran two open Polish language courses for all members of the University. The open classes provide the unique opportunity for attendees to acquire a command of the essentials of Polish grammar required to gain fundamental reading skills. It also develops listening, speaking and writing skills, and builds an active vocabulary that enables effective communication in common situations. The department awards a certificate on successful completion of the course.

Across the three courses over forty students engaged in the study of Poland and its language. Dr Bill also organised a student contest for the translation of contemporary Polish poetry into

angielski – Talkman Prize in Literary Translation. Zdobywca nagrody otrzymał trzytygodniowy intensywny kurs języka polskiego i kultury polskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie w sierpniu 2015 r. Nagrodę wręczył Adam Zagajewski na uroczystości w Trinity College w kwietniu 2015 r., podczas której trzech studentów czytało wiersze po polsku i własne przekłady tych wierszy.

Według danych dotyczących rekrutacji na lata 2015/2016, liczba studentów kursu „Wprowadzenie do polskiego języka, literatury i kultury” wzrosło o ponad 50 proc. i będzie to najliczniejszy kurs na Wydziale Sławistyki.

Wydarzenia otwarte

W ciągu całego roku dr Bill zorganizował wiele wydarzeń otwartych, rozpowszechniając polską kulturę i podnosząc rangę studiów o Polsce w Wielkiej Brytanii. Dzięki zaproszonym prelegentom i różnorodności tematów wydarzenia adresowane były zarówno do osób z kręgów akademickich, jak i do całego społeczeństwa.

Frekwencja na tych wydarzeniach była wysoka, a informacja o nich była rozpowszechniana w mediach społecznościowych – na Facebooku i Twitterze. Z kolei na kanale YouTube Cambridge Polish Studies publikowane były relacje filmowe z wydarzeń.

W roku 2014/2015 odbyły się m.in. następujące wydarzenia:

Następny krok: Polska

To wydarzenie zostało zorganizowane przez Stowarzyszenie Polskich Studentów na Uniwersytecie w Cambridge przy wsparciu dra Billa i ośrodka Studiów Polskich w Cambridge. Celem spotkania było promowanie rozwoju kariery i zaprezentowanie możliwości odbycia stażu w Polsce. Spotkanie odbyło się na

English: the Talkman Prize in Literary Translation. The winner of the prize received a three-week intensive course in Polish language and culture at the Jagiellonian University in Krakow in August 2015. The prize was presented by Adam Zagajewski at an event in April 2015 at Trinity College, where three students read poems in Polish along with their own English translations of these poems.

According to the student enrolment data for 2015-16, the number of students taking ‘Introduction to the Language, Literature and Culture of Poland’ is set to increase by over 50%, which will make it the largest course in the Department of Slavonic Studies.

Public Events

Throughout the year, Dr Bill organised a rich cycle of public events, raising the profile of Polish culture and the study of Poland in the United Kingdom. These events catered to both academic audiences and the general public with a diverse range of speakers and subjects.

Turnout for the events was consistently high, and their impact was significantly broadened by social media engagement (Facebook and Twitter) and the publication of videos on the Cambridge Polish Studies YouTube channel.

Events in 2014-15 included the following:

Next Step: Poland

This student-led initiative was organised by the Cambridge University Polish Society, with support from Dr Bill and Cambridge Polish Studies. Its aim was to promote career and internship opportunities in Poland. The event took place at the University of Cambridge, in the prestigious Peterhouse College. The project represented a significant step towards tightening collaboration between Polish students in the UK and potential employers in Poland.

Adam Zagajewski i Stanley Bill ze studentami Uniwersytetu Cambridge.
Adam Zagajewski with Stanley Bill and a group of Cambridge students.

Uniwersytecie Cambridge w prestiżowym Peterhouse College. Projekt stanowił znaczący krok w zacieśnianiu współpracy polskich studentów w Wielkiej Brytanii z potencjalnymi pracodawcami w Polsce.

Pamięć żydowska we współczesnej Polsce

Dyrektor programowa Muzeum Historii Polskich Żydów POLIN Barbara Kirshenblatt-Gimblett poprowadziła wirtualne zwiedzanie muzeum, następnie odbyła się dyskusja o żydowskiej pamięci we współczesnej Polsce z udziałem dr Romy Sendyki z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Szpieg, który kochał: Rozmowa z Clare Mulley

Wydarzenie zostało zorganizowane przez Stowarzyszenie Polskich Studentów na Uniwersytecie w Cambridge i ośrodek Studiów Polskich w Cambridge. Laureatka nagród, pisarka Clare Mulley, opowiedziała o napisanej przez siebie biografii Krystyny Skarbek, polskiego szpiega wojennego, za którą otrzymała polską nagrodę Bene Merito od ministra spraw zagranicznych. Krystyna Skarbek była agentką brytyjskiego Kierownictwa Operacji Specjalnych (SOE) podczas II wojny światowej.

Jewish Memory in Contemporary Poland

Programme Director, Barbara Kirshenblatt-Gimblett led a virtual tour of the POLIN Museum of the History of Polish Jews, Warsaw, which was followed by a broader discussion of Jewish memory in contemporary Poland with Dr Roma Sendyka from the Jagiellonian University, Krakow.

The Spy Who Loved: A Talk with Clare Mulley

The event was co-organised by the Cambridge University Polish Society and Cambridge Polish Studies. The award-winning author Clare Mulley talked about her biography of Polish wartime spy Krystyna Skarbek, for which she received Poland's National 'Bene Merito' Award from the Foreign Minister of Poland. Krystyna Skarbek was a Polish agent of the British Special Operations Executive during the Second World War.

Between Russia and Germany: Poland and the Shifting European Order

An interesting discussion of Poland's new role in Europe and the shifting nature of German-Russian relations was led by Edward Lucas, Senior Editor at "The Economist", and Peter Hitchens, columnist for "The Mail on Sunday" and former Moscow correspondent.

Między Rosją a Niemcami: Polska a zmieniający się porządek europejski

Ciekawą dyskusję na temat nowej roli Polski w Europie i niestałości stosunków niemiecko-rosyjskich poprowadzili Edward Lucas, redaktor w „The Economist”, oraz Peter Hitchens, felietonista „The Mail on Sunday” i były korespondent moskiewski.

Adam Zagajewski: Wieczór poezji

Największy żyjący polski poeta gościł w Trinity College podczas wieczoru poświęconego jego poezji, który został zorganizowany przez ośrodek Studiów Polskich w Cambridge. Adam Zagajewski przeczytał wybór wierszy i odpowiadał na pytania publiczności. Odbyła się również dyskusja z udziałem poety. W trakcie wieczoru studenci Studiów Polskich w Cambridge czytali swoje angielskie przekłady poezji polskiej, a Adam Zagajewski wręczył nagrody w konkursie Talkman Prize in Literary Translation.

Odślonięcie Drzewa Sierpińskiego

Uniwersytet Cambridge upamiętnił swoje bliskie związki z Polską i utworzenie ośrodka Studiów Polskich na Wydziale Sławistyki, a także uhonorował dokonania polskiej nauki odślonieniem pomnika zainspirowanego odkryciem polskiego matematyka Wacława Sierpińskiego. W wydaniu wzięli udział wicekanclerz Uniwersytetu Cambridge sir Leszek Borysiewicz i ambasador Polski Witold Sobków.

Wykład Jagielloński w Ambasadzie RP w Londynie

Dr Bill wygłosił wykład otwarty pt. „Distinctive Voices: Polish Culture in the World” („Wyjątkowy głos: Kultura polska na świecie”) w ramach serii Wykładów Jagiellońskich organizowanych przez Polski Ośrodek Naukowy UJ w Londynie. Podczas wykładu podkreślał, że odrębność kultury polskiej leży przede wszystkim w języku polskim i jego wytworach, co jest dowodem na potrzebę

Yaroslav Hyrtsak z Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki.
Yaroslav Hyrtsak, Ivan Franko State University, Lviv.

Adam Zagajewski: An Evening of Poetry

Poland's greatest living poet was hosted by Cambridge Polish Studies at Trinity College for an evening dedicated to his poetry. Adam Zagajewski read a selection of poems, which was followed by a discussion and questions from the audience. Students of Polish Studies at Cambridge also read their English translations of Polish poetry, and Adam Zagajewski presented awards for the Talkman Prize in Literary Translation.

The Unveiling of the Sierpiński Tree

The University of Cambridge marked its close bonds with Poland with the unveiling of a new statue inspired by Polish mathematician Wacław Sierpinski in the presence of Vice-Chancellor Sir Leszek Borysiewicz and Polish Ambassador Witold Sobków. The event celebrated the achievements of Polish science and the recent launch of the new initiative in Polish Studies at the Department of Slavonic Studies.

Jagiellonian Lecture at the Polish Embassy in London

Dr Bill delivered a public lecture entitled “Distinctive Voices: Polish Culture in the World” as

Wicekanclerz Uniwersytetu Cambridge sir Leszek Borysiewicz i ambasador Polski Witold Sobków odślaniają pomnik – Drzewo Sierpińskiego.
Vice-Chancellor Sir Leszek Borysiewicz and Polish Ambassador Witold Sobków unveils the new statue – the Sierpiński Tree.

nauczania tego języka na uniwersytetach w Wielkiej Brytanii i innych krajach. Omówił atrakcyjność polskiej kultury dla mieszkańców różnych części Europy w czasie tzw. złotego wieku oraz szeroki wpływ polskiej poezji, polskiego teatru i filmu w wieku XX. Ponadto dr Bill przyrzekał się różnym podejściom do promocji współczesnej kultury polskiej za granicą, oceniając obecną efektywność polskiej dyplomacji.

Życie na marginesach: Bruno Schulz a kabała chasydzka

Agata Bielik-Robson, wybitna polska filozof i profesor katedry Studiów Żydowskich na Uniwersytecie Nottingham, omówiła twórczość Brunona Schulza (1892–1942) w kontekście chasydyzmu i kabały. Agata Bielik-Robson należy do najbardziej znanych polskich intelektualistów, jest pracownikiem naukowym Instytutu Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie.

Przeszłość jako preludium: Stosunki polsko-ukraińskie w perspektywie XXI wieku

W tej międzynarodowej konferencji wzięli udział historycy, politolodzy, intelektualiści i działacze społeczni z Polski, Ukrainy, USA i Wielkiej Brytanii. Dyskutowano o szansach na ocieplenie

part of the Jagiellonian Lecture series organised by the Jagiellonian University's Polish Research Centre in London. During the lecture he emphasised that the distinctiveness of Polish culture lies above all in the Polish language and its productions, making a case for the teaching of Polish at universities in the UK and elsewhere. He discussed the attractiveness of Polish culture to people from various parts of Europe during the sixteenth-century Golden Age as well as the broad influence of Polish poetry, theatre and film in the twentieth century.

Dr Bill also examined diverse approaches to the promotion of contemporary Polish culture abroad, assessing the present effectiveness of Polish public diplomacy.

Life on the Margins: Bruno Schulz and the Hasidic Kabbalah

Eminent Polish philosopher and Professor of Jewish Studies at the University of Nottingham, Agata Bielik-Robson, discussed the works of the writer Bruno Schulz (1892–1942) in the context of Hasidism and the Kabbalah.

Bruno Schulz was one of the most innovative European writers of the interwar period. His fantastical stories transformed the everyday life of

stosunków polsko-ukraińskich, uwzględniając uwarunkowania historyczne. Wśród prelegentów znaleźli się prof. Norman Davies, Frank Sysyn, Paweł Kowal, Yaroslav Hrytsak, Łukasz Adamski, Serhii Plokhii, Mykola Riabchuk, Sławomir Sierakowski, Karolina Wigura i Robert Frost.

Armia Generała Andersa

Prof. Norman Davies wygłosił wykład pt. „Armia generała Andersa: Legiony z utraconego świata” w ramach inauguracji nowego roku akademickiego 2014/2015. W dyskusji wziął udział również sir Leszek Borysiewicz, wicekanclerz Uniwersytetu w Cambridge.

Badania

Dr Bill kontynuował swoje badania nad polską kulturą i społeczeństwem. W minionym roku opublikował pięć artykułów w najważniejszych czasopismach naukowych w Wielkiej Brytanii, USA, Polsce i Australii. Przetłumaczył również trzy książki. W swoich obecnych projektach badawczych zajmuje się obrazem Ukrainy w kulturze polskiej i wielokulturową tożsamością pisarza Brunona Schulza. Dr Bill należy do zespołu naukowego kierowanego przez profesora filologii

a small Polish-Jewish- Ukrainian provincial town into a splendid realm of the imagination.

Agata Bielik-Robson is one of Poland's best-known public intellectuals and is also a member of the Institute of Philosophy and Sociology at the Polish Academy of Sciences in Warsaw.

Past as Prelude: Polish-Ukrainian Relations for the Twenty-First Century

A diverse group of historians, political scientists, public intellectuals and social activists from Poland, Ukraine, the US and the UK were brought together in this international conference to discuss the positive opportunities for the future of Polish-Ukrainian relations in the context of the questions from the past. Speakers included: Norman Davies, Frank Sysyn, Paweł Kowal, Yaroslav Hrytsak, Łukasz Adamski, Serhii Plokhii, Mykola Riabchuk, Sławomir Sierakowski, Karolina Wigura and Robert Frost.

The Army of General Anders

Professor Davies delivered a talk entitled “The Army of General Anders: Legions from a Lost World”. The talk was followed by questions and an informal discussion on Anders' Army and its legacy, including contributions from Professor

Dr Stanley Bill i prof. Agata Bielik-Robson.
Dr Stanley Bill and prof. Agata Bielik-Robson.

Aleksandra Fiuta z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, który niedawno zdobył na badania grant o wartości ponad 1,5 miliona złotych (250 tys. funtów) od polskiego rządowego Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Zespół zajmie się gromadzeniem i redakcją niepublikowanych tekstów poety noblisty Czesława Miłosza w celu ich wydania w Polsce.

dr Stanley Bill

Prof. Norman Davies.
Prof. Norman Davies.

Sir Leszek Borysiewicz, Vice-Chancellor of the University of Cambridge. The lecture inaugurated the new academic year 2015-16.

Research

Dr Bill has continued to conduct research in Polish culture and society. Over the last year, he has authored five articles in top academic journals in the UK, USA, Poland and Australia, as well as three translated books. His current research projects are engaged with the image of Ukraine in Polish culture and the multicultural identity of the writer Bruno Schulz.

Dr Bill is a member of an academic team led by Professor of Philology, Aleksander Fiut, of the Jagiellonian University in Krakow, which recently won a research grant worth over 1.5 million PLN (£250,000) from the Polish government's National Programme for the Development of the Humanities. The team will be working on gathering and editing unpublished texts by Nobel-Prize-winning poet Czesław Miłosz for publication in Poland.

Dr Stanley Bill

Misja Stanleya Stanley's Mission

45 brytyjskich studentów zapisało się na studia polskie na Cambridge. Do tej pory kultura polska była im raczej obojętna. Uwiódł ich Australijczyk.

Perth – Rumunia

Jestem Stanley Bill. Dziwna historia, bo nie każdy młody Australijczyk z Perth interesuje się Polską, zwłaszcza jeśli nie ma polskich korzeni. Ja nie mam, ale od dziecka interesuję się Europą Wschodnią. Nie mam pojęcia dlaczego.

Chyba że chodzi o mur berliński. Kiedy miałem dziewięć lat, upadł. Dużo było w mediach radości i entuzjazmu. Mieliliśmy też w domu zaprenumerowany „National Geographic”, w którym oglądałem kolorowe reportaże o dalekich krajach. Zafascynowała mnie Rumunia i zacząłem mieć obsesję na punkcie tego państwa: gór, krajobrazów, ludzi, nawet nie na punkcie Drakuli. Miałem 11 lat, gdy napisałem pierwszy rozdział powieści o Rumunii. Nie potrafię tego racjonalnie wytłumaczyć.

Zacząłem studia w Australii, a potem zapisałem się na semestr studiów w Maastricht. Wziąłem rok przerwy, żeby zacząć wreszcie podróżować. Najpierw była praca w londyńskiej kawiarni, potem Praga, Węgry i Rumunia. Spełniła moje marzenia, więc rok później zapragnąłem wrócić na dłużej do Rumunii.

Jedyną rzeczą, którą potrafiłem robić, było uczenie angielskiego. Chciałem w Rumunii. Niestety, 14 lat temu rynek szkół angielskiego był w Rumunii niezwykle ubogi. Agencja wysłała mnie do Bielska-Białej. Myślałem, że pojedę na rok, będzie przygoda i wrócę do Australii.

Forty-five British students signed up for Polish studies at Cambridge. Until now, Polish culture had meant nothing to them. They were drawn in by an Australian.

Perth – Romania

My name is Stanley Bill. It's a weird story, because few young Australians from Perth are interested in Poland, particularly if they don't have Polish roots. I don't either, but I've been interested in Eastern Europe since I was a child. I have no idea why.

Maybe it's because of the Berlin Wall. It fell when I was 9 years old. There was a lot of joy and enthusiasm in the media. And at home we had a subscription to the “National Geographic”, where I looked at reports with colour photos from faraway countries. I was fascinated by Romania and began to be obsessed with the country: mountains, landscapes, people, even Dracula. I was 11 when I wrote the first chapter of a novel about Romania. I can't explain it rationally.

I began university in Australia, but then I signed up for a semester in Maastricht. I took a year off to finally begin travelling. First it was work in a London café, then it was Prague, Hungary and Romania. I fulfilled my dreams, so a year later I wanted to return for longer to Romania.

The only thing I could do was teach English. I wanted to do that in Romania. Unfortunately, 14 years ago the market for English schools in Romania was particularly poor. The agency sent me to Bielsko-Biala, Poland. I thought I would go for a year, it would be an adventure, and then I'd return to Australia.

Dr Stanley Bill, szef ośrodka Studiów Polskich na Uniwersytecie Cambridge w Wielkiej Brytanii.
Dr Stanley Bill, head of Polish Studies at the University of Cambridge in the United Kingdom.

Bielsko-Biała – Kraków – Chicago

Piękny rok – pierwszy raz zarabiałem na siebie i byłem niezależny od rodziców. Polacy – rewelacja. Gościnni dla obcych, zwłaszcza jeśli obcy przychodzą z bogatszego Zachodu. Ktoś uczy się polskiego i dostaje oklaski za każde koślawe nowe słowo. Pomagają i zapraszają. Zdarza się, że jest to gościnność agresywna dla Australijczyka. Ale Rosja jest gorsza. Bielsko-Biała okazała się ciekawa jak Drohobycz. Setki lat żyli obok siebie Polacy, Niemcy i Żydzi. Zacząłem jeszcze intensywniej uczyć się polskiego, żeby zgłębić tę historię. Po trzech latach wróciłem na chwilę do Australii, by skończyć studia. A potem znów do Polski – do Krakowa, na interdyscyplinarne studia europejskie. Doktorat zrobiłem akurat w Chicago, na Northwestern University, napisałem pracę porównawczą o Miłoszu, Blake'u i Dostojewskim, ich reakcji literackiej na sekularyzację cywilizacji europejskiej. Kiedy pisałem pracę, miałem pewność: chcę zamieszkać w Polsce i poświęcić się nauce. Pracowałem w Krakowie jako tłumacz, ale też jako asystent na uniwersytetach Jagiellońskim oraz Pedagogicznym. Czekałem i czekałem na swoją akademicką szansę, ale zrozumiałem, że jestem outsiderem i będzie mi

Bielsko-Biała – Kraków – Chicago

It was a beautiful year. For the first time I earned my own keep and was independent of my parents. The Poles were great. Hospitable to foreigners, particularly foreigners from the wealthier West. You learn Polish and are applauded for every twisted new word. They help you and invite you home. Sometimes it seems like aggressive hospitality to an Australian. But Russia is worse.

Bielsko-Biała proved to be as interesting as Drohobych. For hundreds of years Poles, Germans and Jews had lived alongside one another. I began to study Polish more intensively, to immerse myself in the history. After three years I returned for a while to Australia to complete my degree. Then I went back to Poland, to Kraków, for interdisciplinary European studies. I completed my doctorate in Chicago, at Northwestern University, where I wrote a comparative dissertation on Miłosz, Blake and Dostoyevsky, their literary reaction to the secularization of European civilization. When I was writing my dissertation, I was certain: I want to live in Poland and devote myself to scholarship. I worked in Kraków as a translator but also as a lecturer at Jagiellonian University and the Pedagogical University. I waited and waited for my academic chance, but I understood that I was an outsider and it would be hard for me to find a good job at a Polish university in my field. Not to mention a permanent position. Not because of ill will. I simply was not part of the system. Faculties in Poland most often hire their own PhDs. There is a kind of patronage system. On one hand that is great, because they say in the humanities that this is how schools are formed. But young researchers with a promoter on their back are not scientifically independent. On top of patronage, there is bureaucracy and centralization. Instructions come down from the ministry and sometimes do not suit the needs of the university. The best universities in the world

trudno znaleźć dobrą pracę na polskim uniwersytecie w swojej dziedzinie. Nie mówiąc o etacie. Nie przez złą wolę. Po prostu nie byłem częścią systemu. W Polsce wydziały zatrudniają najczęściej własnych doktorów. Obowiązuje coś w rodzaju patronatu. Z jednej strony to jest fajne, bo mówi się w humanistyce, że tak tworzą się szkoły. Ale też młodzi naukowcy z promotorem na karku nie są badawczo wolni. Do tego patronatu trzeba dołożyć biurokrację i centralizację. Instrukcje przychodzą z ministerstwa i czasem nie pasują do potrzeb uczelni. No cóż, najlepsze uniwersytety na świecie nie są zorganizowane w ten sposób. Ale z drugiej strony mamy w Polsce pewne realia. Ludzie nie są mobilni, jeszcze nie są w stanie przenieść się z placówki do placówki, z miasta do miasta. Proszę zauważyć, że nie histeryzuję, nie byłem jedynym doktorem w Polsce, który miał kłopoty ze stałym zatrudnieniem.

Kraków – Cambridge

Znalazłem ogłoszenie na internetowym Job Board, akademickiej tablicy informacyjnej. Uniwersytet w Cambridge szukał kogoś, kto rozkręci polonistykę. Nie było to stanowisko dla profesora, tylko dla kogoś na początku kariery, kto znałby się na kilku dyscyplinach, ale literaturoznawstwo byłoby podstawą. Potrafiłby studentów nauczyć języka polskiego, bez którego nie ma mowy o literaturze. Dodatkowo miałby organizować imprezy polskie dla ludzi spoza wydziału. Te imprezy miałyby zarażać polską kulturą społeczność akademicką.

Pomyślałem, że to trudne, ale nie niemożliwe. Wygrałem konkurs i zacząłem misję na Cambridge.

Nowy Jork – Kijów – Cambridge

Jestem Rory Finnin, kolega i zwierzchnik Stanleya. Moi rodzice pochodzą z Irlandii, ale urodziłem się w Ameryce. Studiowałem w Nowym Jorku,

are not organized this way. But on the other hand there are certain realities in Poland. People aren't mobile, they're still not able to move from institution to institution, from town to town. Note that I'm not being hysterical here. I was not the only PhD in Poland who had trouble finding permanent employment.

Kraków – Cambridge

I found a notice on the Job Board, an online academic bulletin board. The University of Cambridge was looking for someone to launch Polish studies. It was not a position for a professor, but for someone starting their career who knew about several disciplines but for whom literary studies are the foundation. The person would teach students the Polish language, without which there could be no talk of literature. Moreover, they have to organize Polish events for people outside the department. Such events were supposed to infect the academic community with Polish culture.

I thought it was hard, but not impossible. I won the competition and began my mission in Cambridge.

New York – Kiev – Cambridge

I'm Rory Finnin, Stanley's colleague and boss. My parents came from Ireland, but I was born in America. I studied in New York, where I researched Ukrainian identity in literature, and then lived for seven years in Ukraine, which I love and worry about. Six years ago I came to Cambridge, where I created the Ukrainian studies programme. I am also the head of the Slavonic Studies Department, whose history demonstrates the relationship of the academic world with your part of the world. The department was established in 1901. It was funded by the Fishermen's Society, which seems totally

gdzie badałem tożsamość ukraińską w literaturze, potem siedem lat mieszkałem na Ukrainie, którą pokochałem i o którą się martwię. Sześć lat temu przyjechałem do Cambridge, gdzie stworzyłem Wydział Studiów Ukraińskich. Jestem także szefem Wydziału Słowianistyki, którego historia pokazuje relację świata akademickiego z waszą częścią świata. Wydział powstał w 1901 roku. Ufundowało go Stowarzyszenie Rybaków, co wydaje się dziś zupełnie szalone. Jeszcze po wojnie można było uczyć się tutaj polskiego, czeskiego i węgierskiego. Zabijcie mnie – nie wiem, co węgierski robił na tym wydziale. A potem w latach 80., nadeszły cięcia budżetowe i władze uniwersytetu skasowały większość Wydziału Słowianistyki, zostawiając w całości studia rosyjskie. Niesprawiedliwe, prawda? Na szczęście jacyś dzielni akademicy się uparli, by zostawić chociaż nazwę „słowianistyka”, by zaznaczyć, że nie tylko Rosja jest interesująca. Na początku wieku stworzono studia ukraińskie, częściowo dzięki prywatnemu wsparciu z Ukrainy. Następnie Fundacja Grabowskiego, Fundacja na rzecz Nauki Polskiej oraz sam Uniwersytet Cambridge uznali, że czas na studia polskie. To dlatego szukaliśmy Stanleya. Teraz mamy studentów z różnych college'ów, którzy trafiają na słowianistykę. Niektórzy myślą, że będą studiować rosyjski, a potem widzą spis kursów, spotykają Stanleya i kontakt z nim sprawia, że wybierają kurs polonistyczny, z czego jesteśmy bardzo zadowoleni. Na tyle, by w przyszłości myśleć o studiach czeskich.

Kraków – Cambridge – Oksford

Tu znowu Stanley. Pierwsze wrażenie z Cambridge? Mnóstwo ludzi przyjeżdża i mówi: jak tu ładnie u was, w Oksfordzie. Ludziom się mieszają słynne szkoły. Dla niektórych jest to bolesne, ponieważ od kilkuset lat oba uniwersytety rywalizują, nie tylko w wioślarstwie, ale również w skuteczności badawczej, liczbie publikacji

crazy today. After the war, you could still study Polish, Czech and Hungarian here. What was Hungarian doing in this department? Beats me. Then in the 1980s budget cuts came, and the university authorities eliminated most of the Slavonic Studies Department, leaving Russian studies unscathed. Unfair, right? Luckily, some brave scholars insisted that at least the name “Slavonic studies” would remain, to signal that it's not just Russia that is interesting. At the beginning of this century Ukrainian studies were created, partially thanks to private support from Ukraine. Then the Grabowski Foundation, the Foundation for Polish Science and the University of Cambridge itself recognized that it was time for Polish studies. That's why we were searching for Stanley. Now we have students from various colleges who hit on Slavonic studies. Some of them think they will be studying Russian, and then they see the list of courses and meet Stanley, and after meeting him they choose a course in Polish studies, which pleases us greatly. So much so that in the future we are thinking about Czech studies.

Kraków – Cambridge – Oxford

It's Stanley again. My first impression of Cambridge? Lots of people arrive and say, “It's so pretty here in Oxford.” Folks confuse the two famous schools. For some it's painful, because the two universities have been rivals for several hundred years not only in rowing, but also in research effectiveness and the number of publications in prestigious journals. Particularly in the case of the humanities, the rankings are painful. If you're writing about Dostoyevsky or Shakespeare, you don't have much chance of inventing medicines or the like. In any event, we refer to Oxford as “the other place.”

So I arrived here nine months ago. Did I feel cultural or scholarly differences? Cultural not so

w prestiżowych czasopiśmie. Zwłaszcza w przypadku humanistyki te rankingi są bolesne. Jeśli piszesz o Dostojewskim lub Szekspirze, to masz małe szanse, że wymyślisz proch lub coś podobnego. W każdym razie mówimy o Oksfordzie: the other place. Tamto miejsce.

No więc dziewięć miesięcy temu przyjechałem. Czy poczułem różnice kulturowe lub naukowe? Kulturowe raczej nie bardzo. Mieszkałem w różnych miejscach, wychodzę z założenia, że ludzie są różni. Jedni wylewni i przyjaźni, inni nie. Może Anglicy są nie bardzo wylewni, ale w Australii też nie rzucamy się na szyję. Za to u nas oraz w Anglii ludzie na ulicy zwykle są bardzo sympatyczni. Polacy czasem narzekają, że te sympatyczne relacje na ulicy są nieautentyczne. Mówię wtedy, że relacje z nieznanymi zawsze są nieautentyczne. Więc pytam: czemu nie mieć przyjemnie nieautentycznych stosunków? Poza tym Rory jest Amerykaninem, ja – Australijczykiem, nasza sekretarka – Polką. Czasem mam wrażenie, że nie jestem w Anglii. Zawodowo za to mam więcej wolności. Wymyśliłem, że już w pierwszych tygodniach studenci będą tłumaczyć „Bogurodzicę”. I to działa! Fascynujące.

Cambridge – Londyn

Stanley: Zobacz pani, że wychowamy liderów opinii. Ministerstwo spraw zagranicznych w Wielkiej Brytanii przyznało niedawno, że jego niewystarczająca reakcja na kryzys rosyjsko-ukraiński wynika z tego, że zbyt mało pracowników zna rosyjski i orientuje się w rosyjskiej kulturze. To samo z Polską i Ukrainą. Problem mają nie tylko politycy. Kiedy mieliście wybory prezydenckie, tabloid „The Sun” zadzwonił po komentarz do profesora Roberta Prosta z Aberdeen, który jest przecież specjalistą od XVI wieku w Polsce i na Litwie. Profesor Frost zauważył, że w ogóle im nie przeszkadzało, że o polskiej polityce nie ma pojęcia. Kształcimy

much. I have lived in various places, and I start from the assumption that people are different. Some outgoing and friendly, others not. Maybe the English aren't very outgoing, but in Australia we also don't throw ourselves at people. But at home and in England people are very pleasant on the street. Poles sometimes complain that friendly relations on the street are inauthentic. But then I say that relations with strangers are always inauthentic. So why not have pleasantly inauthentic relations? Besides, Rory's American, I'm Australian, and our secretary is Polish. Sometimes I get the impression I'm not in England. And I have more freedom here professionally. I decided that in the first few weeks students will translate the “Bogurodzica”. And it works! Fascinating.

Cambridge – London

Stanley: You see, we're educating leaders of opinion. The Foreign Office in the UK admitted recently that its inadequate response to the Russia-Ukraine crisis was because it has too few staff who know Russian and are oriented to Russian culture. It's the same with Poland and Ukraine. It's not only politicians who have a problem. During the presidential election, the tabloid “Sun” called Prof. Robert Frost in Aberdeen seeking a comment—but Frost is a specialist in 16th-century Poland and Lithuania. Frost said that they didn't mind at all that he knew nothing about Polish politics. We are educating students because we are losing the ability to conduct effective policy. Russia is dangerous. Poland is not a threat, but an important partner in an unstable region. And a million of its citizens still live on the other side of the fence. Students look at Polish as an EU language that is worth learning. Chris Powers, a 22-year-old history student at Sidney Sussex College, wants to save the European Union. To this end, he is going to study next year in Warsaw.

studentów, bo tracimy możliwość prowadzenia skutecznej polityki. Rosja jest groźna. Polska nie jest zagrożeniem, jest za to ważnym partnerem w niestabilnym regionie. I jeszcze milion jej obywateli żyje za płotem. Studenci patrzą na polski jako język Unii, którego warto się uczyć. Chris Powers, 22-letni student historii z college'u Sidney Sussex, chce ratować Unię Europejską. W tym celu w przyszłym roku jedzie studiować do Warszawy.

Cambridge – Warszawa

Jestem Chris Powers. Urodziłem się w Blackpool, gdzie od 70 lat poważny procent ludności ma polskie korzenie. Obecnie 15 proc. Mówią o nas „polski kurort” i Anglicy z Blackpool wcale się nie obrażają. Polacy pracują ciężko, ubierają się podobnie, ich zwyczaje nie są w sumie zbyt odległe. Chciałbym zostać politykiem, chociaż politycy obecnie nie mówią właściwych rzeczy, a nawet mówią rzeczy, które zatruwają. Oczywiście uważam, że mój kraj pozostanie członkiem Unii Europejskiej, ale moim zdaniem to za mało. Musimy się bardziej integrować. Gdybyśmy jednak wyszli z Unii, to nie będzie apokalipsy, ale tracimy wielkie możliwości. Podam praktyczny przykład. Zanim Brytania przyłączyła się do Unii, nie mieliśmy porządnego jedzenia, nie było włoskiej i hiszpańskiej kuchni. Jeśli się odłączymy, nie będziemy wystarczająco silni, by być partnerem – ani dla Rosji, ani dla Chin.

Uważam więc, że bardzo łatwo będzie przekonać Brytyjczyków do Unii. W ostateczności muszą zrozumieć, że po wyjściu z Unii tracą państwo, w którym żyją. Szkocja jest proeuropejska, Walia jest proeuropejska. Porozumienie z Irlandią Północną zawarto na zasadach prawa europejskiego. Zagłosujemy na „nie” i nastąpi reakcja łańcuchowa, ten kraj się rozleci, bo to Unia trzyma go w całości.

Cambridge – Warsaw

I'm Chris Powers. I was born in Blackpool, where for 70 years a significant percentage of the population has had Polish roots. Now it's 15%. They call us the “Polish resort,” and that doesn't offend the English from Blackpool. Poles work hard, they dress the same, and their customs aren't all that different. I would like to become a politician, although politicians nowadays don't say the right things, or even say scary things. Of course I believe that my country will remain a member of the European Union, but in my opinion that's not enough. We must integrate more. But if we left the Union, it would not be an apocalypse, but we would lose great opportunities. I can give a practical example. Before Britain joined the EU, we had no decent food, there was no Italian or Spanish cuisine. If we separate ourselves, we won't be strong enough to be a partner, whether for Russia or for China.

So I think that it will be very easy to persuade the British to stay in the Union. Finally, they must understand that after leaving the Union, they will lose the country they are living in. Scotland is pro-European, Wales is pro-European. The agreement with Northern Ireland was concluded under principles of European law. If we vote “no,” there will be a chain reaction, and this country will fall apart, because it is the EU that is keeping it together.

To become a politician, I should learn more and more. I'll finish my master's degree in Warsaw, and try to earn a doctorate at a good school. Then I will begin to act in politics. I will learn from the best. That's the order I see.

London – Cambridge

It's me, Stanley. The doubts that students might not have much interest were not great. We had the example of Ukrainian studies, which Rory

Żeby zostać politykiem, powinienem się coraz więcej uczyć. Skończę magisterium w Warszawie, spróbuję obronić doktorat na dobrej uczelni. Następnie zacznę działać w polityce. Będę się uczył od najlepszych. Taką widzę kolejność.

London – Cambridge

To ja, Stanley. Wątpliwości, że studenci mogą być średnio zainteresowani, były niewielkie. Mieliśmy przykład studiów ukraińskich, które Rory wprowadził sześć lat temu. Znalazł się sponsor z Ukrainy. Trzeba było przekonać studentów slawistyki oraz studentów z innych college'ów, że Polska może być ciekawa. Trzeba było być kreatywnym. Po roku istnienia polskich studiów mamy 40 studentów i setki takich, którzy przychodzą na nasze imprezy, np. filmy oraz debaty takie jak ta ostatnia, polityczna, między Edwardem Lucasem z „The Economist” z Peterem Hitchensem, dziennikarzem konserwatywnym, trochę prorosyjskim i bardzo popularnym. Zaprosiliśmy ich z Londynu. Mieli mówić o rosnącej strategicznej roli Polski wciśniętej między Niemcy i Rosję. Oczywiście wiedziałem, że mają różne poglądy, że ten Hitchens nie wie dużo o Polsce. Ale wiedziałem też, że Hitchens jest kontrowersyjny, więc debata wzbudzi emocje. Wpuściliśmy ją do internetu, a Hitchens linkował na swoim blogu. Tak włączyliśmy w debatę o Polsce fanów Hitchensa. Mamy kilkanaście tysięcy odsłon. Dla uniwersyteckiej debaty to wielki sukces.

Kraków – Cambridge

Nazywam się prof. Norman Davies i trzymam kciuki za Stanleya w Cambridge. Widać, że otoczenie tutaj jest mu przychylne.

Jeśli wytrzyma, studenci będą mogli zdobywać licencjat, magisterium, doktorat i post doca. Jeśli skończą studia, to zostaną specjalistami. W Wielkiej Brytanii to ważne, żeby specjalistami od Polski

introduced six years ago. He found a sponsor from Ukraine. It was necessary to convince students of Slavonic studies and students from other colleges that Poland could be interesting. We had to be creative.

A year into the existence of Polish studies we have 40 students and hundreds who come to our events, such as films and debates, like the recent political debate between Edward Lucas from the “Economist” and Peter Hitchens, a conservative journalist, a little pro-Russian and very popular. We invited them to London. They were going to speak about the growing strategic role of Poland, wedged between Germany and Russia. Of course I knew that they have different views, and that Hitchens didn't know much about Poland. But I also knew that Hitchens is controversial, so the debate would be lively. We released it on the Internet, and Hitchens linked to it on his blog. That's how we drew Hitchens's fans into the debate about Poland. We have had over 10,000 views. For a university debate that's a great success.

Kraków – Cambridge

My name is Prof. Norman Davies and I've got my fingers crossed for Stanley at Cambridge. It's apparent that the environment here is encouraging for him.

If it is sustained, students will be able to do a bachelor's, a master's, a doctorate and post-doc. If they complete the programme, they will become specialists. In the UK, it is important that specialists in Poland are not just Poles. They'll be able to go to the media and say sensible things about Poland. There is a big chance that finally a research machine will be created. Poland will join the group of countries worth studying. It will no longer be Patagonia or Andorra. After all, it is a big country in the middle of Europe.

byli nie tylko Polacy. Będą mogli pójść do mediów i mówić sensowne rzeczy o Polsce. Jest wielka szansa, że powstanie wreszcie naukowa machina.

Polska dołączy do puli krajów wartych studiowania. Przestanie być Patagonią czy Andorą. Jest w końcu wielkim krajem w środku Europy.

Idealnym kontekstem do poznania Polski byłaby europeistyka. Niestety, żaden brytyjski uniwersytet nie uwzględnił na razie waszego kraju w swoim europejskim programie. To, co robi Stanley, to wielka odnowa.

Cambridge – Warszawa – Kijów

Ja, Stanley. Kwestią jest, jak opowiadać o historii Polski. Na pewno nie tak jak w Polsce. Tu, w Wielkiej Brytanii, nie używa się emocji, nawet grzechy i zalety brytyjskiego imperium udało się przepracować bez wzburzenia. Oczywiście mieli na to więcej czasu. Tak też próbujemy opowiadać o historii Polski, Rosji i Ukrainy – bez romantyzmu, ale i uprzedzeń. Zakończyliśmy właśnie konferencję o historii stosunków polsko-ukraińskich. I przyszłości w cieniu Rosji. Odbyła się w neutralnym miejscu, była prowadzona przez Australijczyka i Amerykanina. To działa. Okazało się, że nawet o Wołyniu oraz wielkopańskich zapędach Polaków udało się mówić chłodno. Osobiście nie jestem całkiem neutralny, jeśli chodzi o wizerunek Polski na Zachodzie.

Uważam, że polska narracja mogłaby być bardziej znana poza Polską. Fakty o Wołyniu są mało znane. Cierpienia zadawane Polakom przez Niemców i Sowietów są wręcz zapomniane. Jednak kiedy rozmawiam z samymi Polakami, wołałbym, by więcej wiedzieli o tym, co się działo między nimi i Żydami w czasie okupacji. Ale wiedzą coraz więcej. Świetnie idzie.

Cambridge

Nazywam się Helen Pierpoint, mam 22 lata, a polski będzie moim czwartym językiem.

The ideal context for learning about Poland would be European studies. Unfortunately, no British university has included your country yet in its European studies programme. What Stanley is doing is a great revival.

Cambridge – Warsaw – Kiev

Me, Stanley. The question is how to tell the history of Poland. Certainly not like in Poland. Here, in the UK, emotions don't come into play. Even the sins and advantages of the British Empire can be worked through without agitation. Of course we've had more time for that. That's also how we will attempt to tell the history of Poland, Russia and Ukraine: without romanticism, but also without preconceptions. We have just completed a conference on the history of Polish/Ukrainian relations. And the future in the shadow of Russia. It was held at a neutral place and led by an Australian and an American. That works. It turned out that even Volhynia and the lordly inclinations of the Poles could be discussed calmly. Of course I'm not entirely neutral when it comes to the image of Poland in the West.

I believe that the Polish narrative could be better-known outside Poland. The facts about Volhynia are not well known. The sufferings imposed on Poles by the Germans and the Soviets have simply been forgotten. But when I talk with Poles themselves, I would rather they knew more about what happened between them and the Jews during the occupation. And they know more and more. It is going great.

Cambridge

My name is Helen Pierpoint, I'm 22 years old, and Polish will be my fourth language. I decided on Polish because Stanley wrote a good outline. I have begun to read Miłosz and Szymborska. I love their poetry. I don't think about whether these studies

Zdecydowałam się na polski, bo Stanley napisał dobry outline. Zaczęłam czytać Miłosza i Symborską, Kocham ich wiersze. Nie myślę o tym, czy te studia przydadzą się w dorosłym życiu. Jestem młoda, mogę być trochę ekscentryczna, prawda?

Jestem Rita Lindsay, też mam 22 lata i uczę się w Pembroke College. Wybrałam studia polskie, żeby dowiedzieć się czegoś o Wschodzie. Tylu Polaków mieszka tutaj ostatnio, tyle sklepów; polskie ciasta są naprawdę dobre. To jest superuczucie, kiedy wchodzisz do sklepu i umiesz przeczytać, co tam się znajduje. Najpierw nie wiesz nic, a potem doznajesz olśnienia.

Jasne, że my wszyscy mamy poczucie winy w stosunku do was. Druga wojna światowa, tzw. *Polish question* – uczymy się o tym w szkołach ale bardzo mało. Macie ciekawą historię. My nigdy nie mieliśmy inwazji. Nie wiemy, jak to jest żyć pod butem innego mocarstwa. Hej, właśnie – Polacy zrobili mi łazienkę!

Ewa Winnicka, „Gazeta Wyborcza. Duży Format”, 30.07.2015 r.

Przedruk za zgodą redakcji „Gazety Wyborczej”

will be useful in adult life. I’m young, so I can afford to be a bit eccentric, right?

I’m Rita Lindsay, I’m also 22, and I am studying at Pembroke College. I chose Polish studies to learn something about the East. There are so many Poles living here recently, so many shops. Polish cakes are really good. It’s a super feeling when you go into a shop and you can read the things there. First you know nothing, but later you experience a revelation.

Clearly we all feel a sense of guilt toward you. The Second World War, the “Polish question” – we learn about it in school, but very little. You have an interesting history. We never had an invasion. We don’t know what it’s like to live under the heel of another power. Hey, in fact, Poles built my bathroom!

Ewa Winnicka, „Gazeta Wyborcza”, „Duży Format” supplement, 30 July 2015.

Reprinted with permission from the editors of “Gazeta Wyborcza”